

Sygn. akt IV CSK 178/18

POSTANOWIENIE

Dnia 12 października 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marta Romańska

w sprawie z powództwa A. Ż.
przeciwko Województwu [...] - [...]j Agencji [...] w L.
o ustalenie istnienia umowy,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 12 października 2018 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 22 listopada 2017 r., sygn. akt I ACa [...],

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2) zasądza od powoda na rzecz strony pozwanej kwotę 5.400 (pięć tysięcy czterysta) zł tytułem kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Dla spełnienia wymagań z art. 398⁴ § 2 k.p.c. konieczne jest zawarcie w skardze kasacyjnej odrębnego wniosku o jej przyjęcie do rozpoznania, zawierającego profesjonalny wywód prawny nawiązujący do wymienionych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. przesłanek przedsądu ze wskazaniem, które z nich występują w sprawie i z uzasadnieniem stanowiska skarżącego. Rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wynika z oceny, czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają tym, o których jest mowa w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

W rozbudowanej części skargi kasacyjnej, nazwanej przez powoda „uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania”, powód nie odwołał się wprost do jakiegokolwiek okoliczności, którą można by powiązać z przytoczonymi wyżej przesłankami przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (choćby przez odwołanie się do oznaczenia przepisu, jako jednostki redakcyjnej tekstu prawnego), chociaż tak właśnie powinien być zredagowany sam wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. W orzecznictwie Sądu Najwyższego utrwalony jest pogląd, że skoro przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania zostały przez ustawodawcę wyodrębnione od podstaw skargi kasacyjnej i nie są z nimi tożsame, to i ich uzasadnienie musi być zaprezentowane niezależnie od uzasadnienia podstaw skargi kasacyjnej, na co wskazują także art. 398⁴ § 1 pkt 2 k.p.c. w zestawieniu z art. 398⁴ § 2 k.p.c. Jest to oczywiste i z tej przyczyny, że Sąd Najwyższy na etapie podejmowania decyzji o przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania nie może jej rozpoznawać, a zatem badać zasadności powołania się na poszczególne podstawy skargi. Ustawodawca nie narzuca wprawdzie autorowi skargi kasacyjnej jakiegoś stopnia szczegółowości, który ma być obowiązujący dla uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do

rozpoznania, ale jeśli uzasadnienie to nie zostanie dostatecznie powiązane z przesłankami doniosłymi dla wyniku przedsądu, to skarga nie zostanie przyjęta do rozpoznania.

Wywód powoda w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania pozwany odczytał jako mogący wskazywać na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego i potrzebę odpowiedzi na pytanie, czy beneficjent umownego stosunku prawnego, w którym środki finansowe przeznaczone na realizację umowy, mają podstawę w przepisach Unii Europejskiej i pochodzą z funduszy publicznych, wykorzystywanych na podstawie poprzedzającej ich wypłatę decyzji administracyjnej, ma interes prawny w usunięciu niepewności stanu prawnego co do istnienia stosunku prawnego i w zgłoszeniu żądania stwierdzenia nieważności lub bezskuteczności wypowiedzenia umowy. Pozwany przytoczył jednak zarazem liczne wypowiedzi orzecze, które trzeba uznać za wyjaśniające wyżej sformułowaną wątpliwość.

Jeżeli rzeczywiście intencją powoda było wskazanie na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, to - zgodnie z ustaloną linią orzecznictwa - powinien był w skardze sformułować problem o charakterze abstrakcyjnym, nierozstrzygnięty w dotychczasowym orzecznictwie i wymagający pogłębionej wykładni (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z 2 października 2001 r., I PKN 129/01, OSNP 2003, nr 18, poz. 436). Po sformułowaniu zagadnienia, skarżący powinien przedstawić argumentację jurydyczną uzasadniającą tezę o możliwości rozbieżnych ocen prawnych w związku ze stosowaniem przepisów, na tle których powstało. Zagadnienie to powinno być nadto „istotne” z uwagi na wagę przedstawionego przez skarżącego problemu interpretacyjnego dla systemu prawa, ale zarazem pozostające w związku z ocenionym przez Sądy *meriti* roszczeniem i ustalonym przez nie stanem faktycznym sprawy, którym Sąd Najwyższy byłby związany (art. 398³ § 3 i art. 398¹³ § 2 k.p.c.).

W ramach wywodu w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powód streścił wyniki postępowania w sprawie, po czym przytoczył postanowienie Sądu Najwyższego z 21 marca 2013 r., III CZP 9/13 oraz kilka

wypowiedzi Naczelnego Sądu Administracyjnego na tle art. 207 ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, ale także pogląd o możliwości dochodzenia przed sądami powszechnymi roszczeń niemających charakteru cywilnoprawnego, jeżeli sprawa, w której są dochodzone nie należy do właściwości innych sądów, a ma charakter „sprawy” w rozumieniu art. 45 ust. 1 i 77 ust. 2 Konstytucji. W kontekście tych stwierdzeń powoda trzeba zauważyć, że Sądy pierwszej i drugiej instancji w niniejszej sprawie nie zamknęły powodowi drogi sądowej w sprawie, gdyż nie doszło w niej do odrzucenia pozwu, a do jego merytorycznej oceny, zakończonej konkluzją o bezzasadności powództwa w kontekście przepisów, na których zostało oparte.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 398⁹ k.p.c., oraz - co do kosztów postępowania - art. 98 § 1 i 2, art. 108 § 1 w zw. z art. 398²¹ i art. 391 § 1 k.p.c., § 10 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 2 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (tekst jedn. Dz. U. 2018 r. poz. 265), Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.